

УПУТСТВО ЗА КОРИШЋЕЊЕ СТАТИСТИЧКОГ ПОРТАЛА ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ БИХ

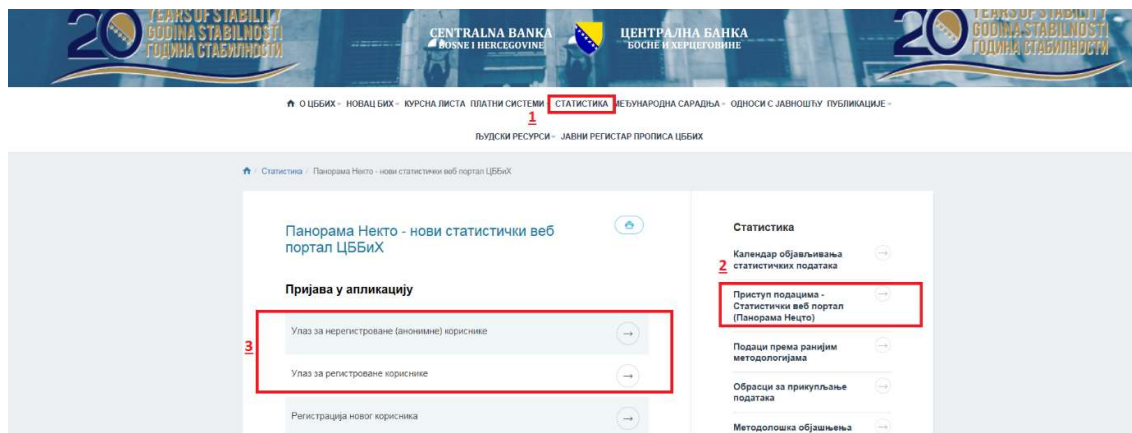
Централна банка Босне и Херцеговине
Сарајево, 2020. године

Садржај

1.	Приступ статистичком порталу	2
2.	Кориснички интерфејс статистичког портала	4
2.1.	Попис радних плоча / извјештаја	4
2.2.	Подручје за приказ података	4
2.3.	Подручје за приказ филтера	4
2.4.	Text box с напоменама	5
2.5.	Text box с линковима	5
2.6.	Главни мени	6
2.6.1.	Приказивање и уклањање листе радних плоча / извјештаја	7
2.6.2.	Недавно отворане радне плоче / извјештаји	7
2.6.3.	Фаворити	7
2.6.4.	Додавање радне плоче у листу фаворита	7
2.6.5.	Прилагођено штампање у PDF	8
2.6.6.	Експорт података у жељени формат	8
2.6.7.	Анализа података - One-click Insight	9
2.6.8.	Save As, Reload	11
2.6.9.	Измјена лозинке и података о кориснику	11

1. Приступ статистичком порталу

Динамичком дијелу статистичког портала Централне банке Босне и Херцеговине приступа се преко тзв. Bridge странице која се налази на веб-страници Централне банке Босне и Херцеговине (www.cbbh.ba) под линком „Приступ подацима – Статистички веб-портал (Панорама Некто)“ који се може лоцирати под линком „Статистика“:

Слика 1.

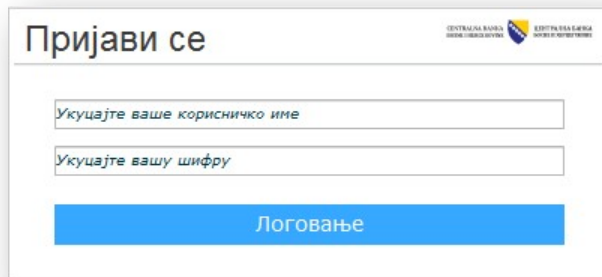
Зависно од тога на којем језику прегледате веб-портал Централне банке БиХ, на том ће се језику отворити и статистички портал. Портал се може отворити на босанском, српском (на ћирилици), хрватском и енглеском језику.

Молимо да прије коришћења провјерите основне предуслове неопходне за коришћење ове веб-апликације, а то су посједовање рачунара минималне процесорске снаге преко 2,2 GHz, 2 GB rama са инсталираним оперативним системом Windows 7, Windows 8 или Windows 10 (са инсталираним посљедњим update-има). Панорама Некто се може отворити у сљедећим веб-претраживачима: Microsoft® Internet Explorer (посљедња верзија), Google Chrome (посљедња верзија), FireFox (посљедња верзија) и Apple Safari (посљедња верзија).

1. Пријава у апликацију је могућа на два начина:

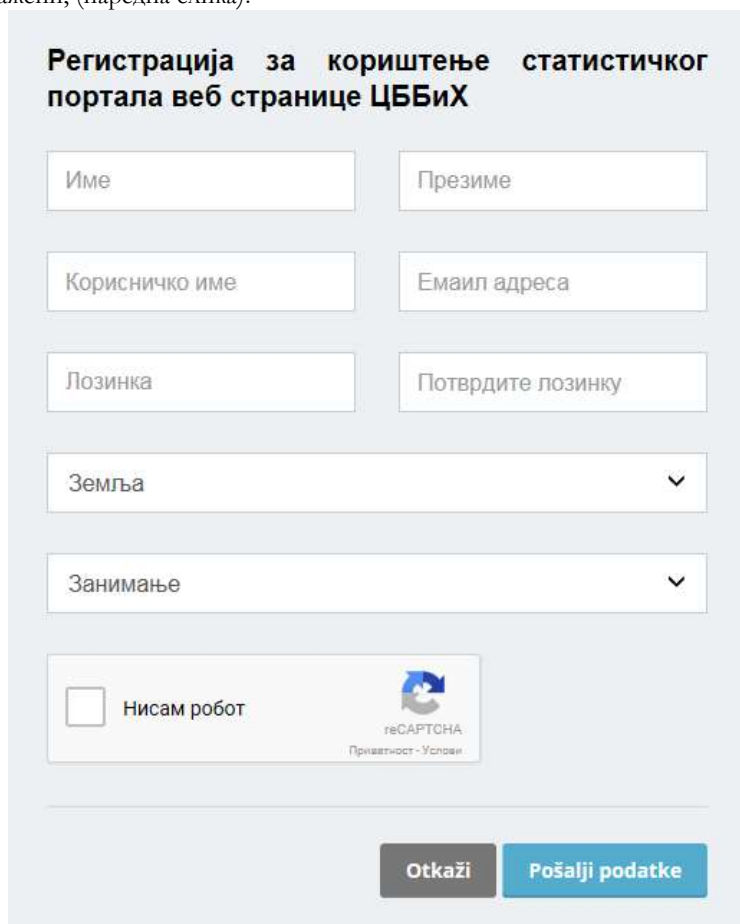
- Као анонимни (нерегистровани) корисник
- Као регистровани корисник

Анонимни корисник улази директно у апликацију. Од регистрованог корисника ће бити затражено да унесе своје корисничко име и лозинку.

Слика 2.

Уколико желите бити регистровани корисник, на Bridge страници одаберите опцију Регистрација новог корисника. Отвориће се страница за регистрацију нових корисника гдје требате попунити основне детаље који су тражени, (наредна слика):

Слика 3.

Разлика између регистрованог и нерегистрованог (анонимног) корисника је та да регистровани корисник има могућност да у свој приватни директориј спаси промијењене радне плоче чији је изглед прилагодио својим потребама.

2. Кориснички интерфејс статистичког портала

Сада када сте приступили динамичком дијелу статистичког веб-портала Централне банке Босне и Херцеговине, отвориће се почетна радна плоча, на језику на којем сте прегледали веб-страницу ЦББиХ:

The screenshot shows the 'Radna plocha' (Dashboard) of the Central Bank of Bosnia and Herzegovina's statistical portal. It features a navigation menu on the left, a filter section in the middle, and a main table of economic indicators on the right. The table includes columns for the year and data for various indicators like GDP, inflation, and reserves. A legend at the bottom right explains the data sources.

Слика 4.

Радна плоча се састоји из следећих компоненти:

2.1. Попис радних плоча / извјештаја

На лијевој страни (означено са 1 на слици 4.) се налази попис свих радних плоча / извјештаја подијелених у директорије по:

- Језицима
- Подручјима статистике

2.2. Подручје за приказ података

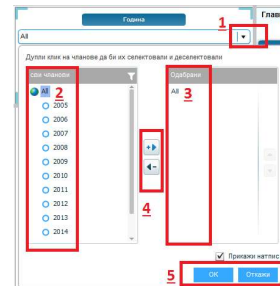
У овом се подручју (означено са 2 на слици 4.) приказују подаци везани за изабрану радну плочу.

2.3. Подручје за приказ филтера

У овом дијелу (означено са 3 на слици 4.) се налазе филтери помоћу којих се могу филтрирати подаци радних плоча приказани у дијелу означеном под 2 на претходној слици. Постоји више типова филтера и то падајуће листе и „check box“.

- Филтер типа падајућих листи се користи на сљедећи начин:

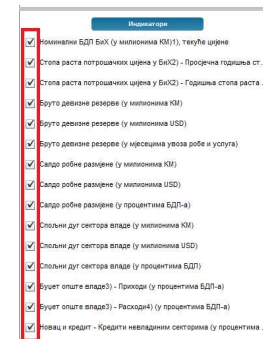
- За отварање листе одаберите 1)
- У дијелу означеним са 2 је листа свих доступних ставки филтера, те се они могу пребацили у дио означен са 3 гдје су чланови које желимо приказати на два начина:
 - Двоструким кликом на сваку жељену ставку
 - Жељену ставку селекујте (кликните једном на њу) и пребаците је стрелицом означеном бројем 4
- Када завршите, одаберите *OK*, или одустаните одабиром *Cancel* означено на слици са 5).

ВАЖНО: Често је почетна поставка **All** (Сви чланови су приказани). Без обзира колико се одабраних чланова налазило у дијелу 3), уколико је тамо и **All**, на табели ће бити приказани сви чланови. Стога не заборавите приликом одабира чланова које желите приказати, из менија 3) избацити члана **All**. Поступак избацивања је идентичан претходно описаном.

- Филтер типа „check box“ се користи на сљедећи начин:

Жељене ставке филтера се кликом на квадратић испред назива приказују или не приказују, у зависности да ли су селекуване или не.

2.4. Text box с напоменама

У овом се подручју (означено са 4 на слици 4.) налазе напомене везане уз припадајућу табелу. Text box је могуће повећати кликом на означену икону, види доњу слику:

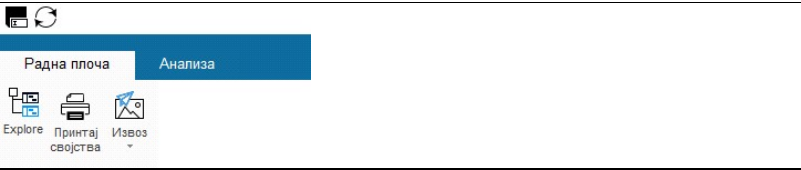
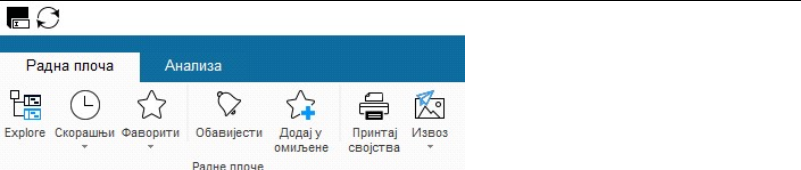
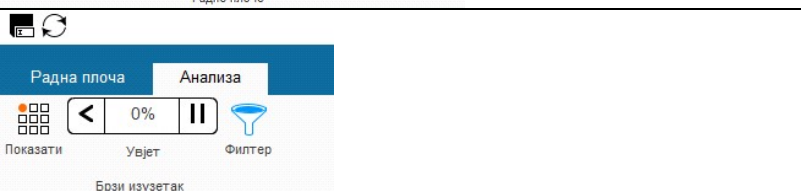

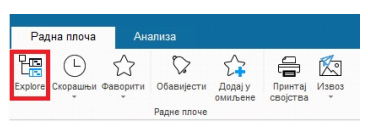
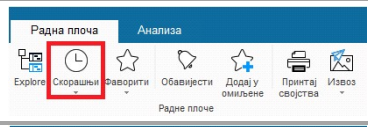
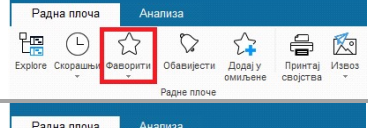
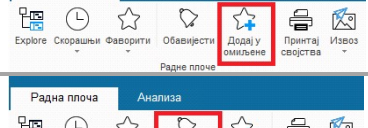
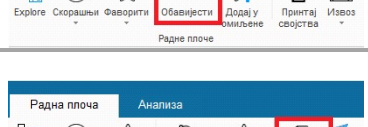
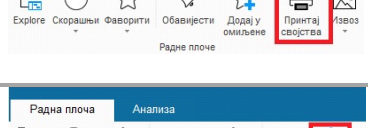
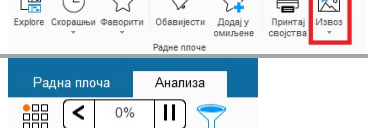

2.5. Text box с линковима

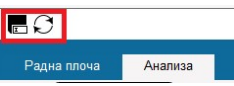

Вох с корисним елементима (означено са 5 на слици 4.) у себи садржи линк на корисне пратеће документе и линкове:

- Контакт мејл адресу вебмастера (администратора апликације) у случају техничких потешкоћа
- Контакт мејл адресу одјељења за статистику, у случају потребе за појашњењима.
- Линк на календар објављивања на старом сајту – отвараће се у новом прозору
- Линк на одговарајуће методолошке напомене.

2.6. Главни мени

Нерегистровани корисници	
Регистровани корисници	

2.6.1.		Овим дугметом приказујемо/уклањамо дио гдје је приказана листа радних плоча (дио 1) на слици 4.), те на тај начин се може повећати простор за приказ радне плоче
2.6.2.		Овде се појављује листа 15 посљедњих отвораних радних плоча пријављеног корисника
2.6.3.		Овде се приказује листа радних плоча које су додане у фаворите за пријављеног корисника
2.6.4.		Помоћу овог дугмета пријављени корисник додаје/уклања радну плочу на којој се налази у/из фаворита
2.6.5.		Помоћу овог дугмета додајете е-mail обавјештења везана за измјену или допуну података
2.6.6.		Помоћу овог дугмета вршите прилагођавање и штампање у PDF формат с могућим додавањем текста у footer и header те подешавања величине странице (Letter, Legal, A4, A5) и оријентације (Portrait, Landscape)
2.6.7.		Експорт података радне плоче у жељени формат (PDF, Excel, Image и Email)
2.6.8.		Дио менија везан за анализу података - Ова функционалност омогућава једноставан и брз увид у цјелокупне податке у табели, успоређујући раст

		или пад вриједности у табели у односу на задане параметре
2.6.9.		Дугмад „Save As“ и „Reload“, која се користе да би се радна плоча спасила у приватни фолдер, односно да би се поново учитали (освјежили) подаци
2.6.10.		Дио који служи за промјену података и пасворда регистрованих корисника

2.6.1. Приказивање и уклањање листе радних плоча / извјештаја

Ово дугме служи за приказивање и уклања секције с листом свих радних плоча / извјештаја подијелених по језицима и подручјима статистике. Све што је потребно урадити јесте кликнути на

дугме Explore како би се секција приказала, односно уклонила.

2.6.2. Недавно отворане радне плоче / извјештаји

Ово функционалност служи за приказ задних 15 радних плоча / извјештаја којима је приступао

регистровани корисник. Кликком на дугме отвара се листа с називима радних плоча којима се недавно приступало. Кликком на било који извјештај из листе, он се аутоматски и отвара.

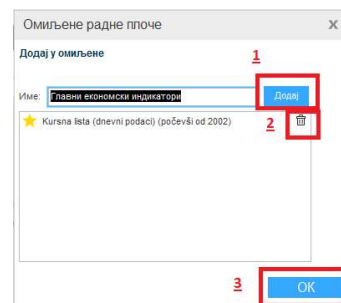
2.6.3. Фаворити

Ова функционалност у менију служи за приказ листе радних плоча које је регистровани корисник

означио као фаворите. Кликком на дугме отвара се листа гдје се кликом на било који извјештај из листе он аутоматски и отвара.

2.6.4. Додавање радне плоче у листу фаворита

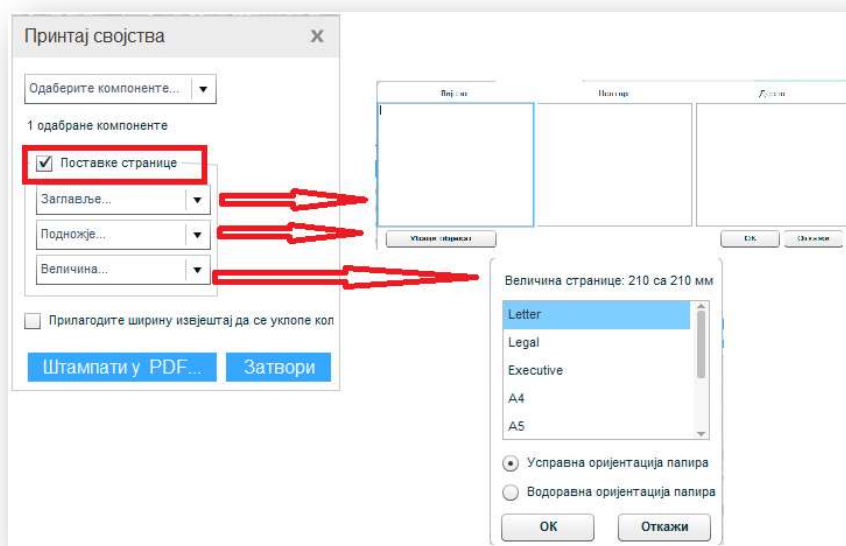
Ова функционалност служи за додавање и брисање радних плоча у листу фаворита. Тај поступак се врши на следећи начин. Кликком на дугме отвара се прозор помоћу кога се врши додавање радне плоче која је отворена у листу фаворита. Кликком на дугме „Add“ означено са 1 на следећој слици врши се додавање радне плоче у листу фаворита. Кликком на дугме корпе за смеће означене са 2 на следећој слици врши се брисање радне плоче из листе фаворита. Након наведених радњи, кликом на дугме ОК означено са 3 на следећој слици врши се снимање измјена.

2.6.5. Прилагођено штампање у PDF

Ова функционалност омогућава прилагођен испис садржаја радне плоче у PDF формат, и то с могућим додавањем жељеног текста у footer и header те подешавања величине странице (Letter, Legal, A4, A5) и

оријентације (Portrait, Landscape). Кликком на дугме отвара се прозор у коме се може унијети жељени текст у footer и header и то у 3 поља (лијево, централно и десно), те изабрати величина странице те оријентација. Прозор и могућности су приказане на сљедећој слици, гдје је потребно чекирати квадратић „Page Settings“ те кликом на листе Header и Footer се отвара дио за унос текста у неке од понуђених позиција те кликом да листу Size отвара се дио за одабир величине странице и оријентације. Након подешавања кликом на дугме Print to PDF..., креира се прилагођени PDF фајл.

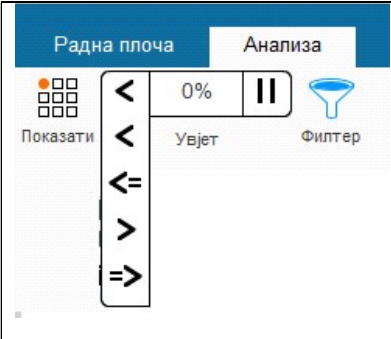
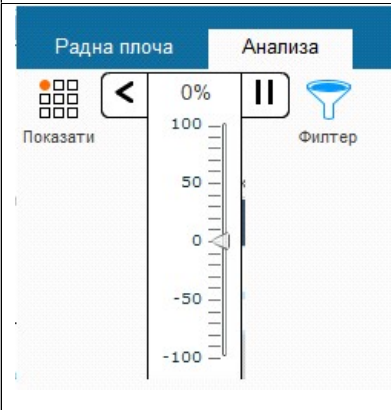
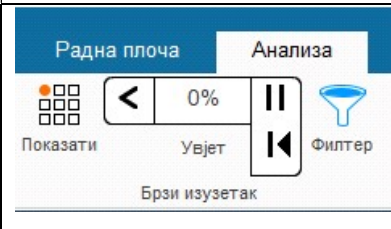
2.6.6. Експорт података у жељени формат

Ова функционалност омогућава експорт података с радне плоче у PDF, Excel, Image и Email, одабиром жељеног формата из менија Export као на сљедећој слици.

2.6.7. Анализа података - One-click Insight

Ова функционалност омогућава једноставно поређење података у табели, успоређујући раст или пад вриједности у табели у односу на претходни податак (рецимо претходни квартал или мјесец) или паралелни (рецимо исти квартал или мјесец у претходној години) период. Кликком на ову икону активира се ова опција . One-Click insight се састоји од следећих елемената:

	<p>На овом мјесту имамо избор желимо ли успоредити периоде на начин да су мањи (<), мањи или једнаки (<=), већи (>) или већи или једнаки (>=) у односу на претходни или паралелни.</p>
	<p>Овдје одабиремо износ у постоцима за који желимо увид у стање. Износ у постоцима можемо намјестити на један од следећих начина: на slideru, стрелицама горе/доље или износ једноставно уписати у за то предвиђено поље</p>
	<p>Овдје бирамо желимо ли успоредити вриједност с претходним периодом (рецимо ако су квартали у питању)</p>

На табели ће се означити сви износи који су у оквирима оних које смо поставили:

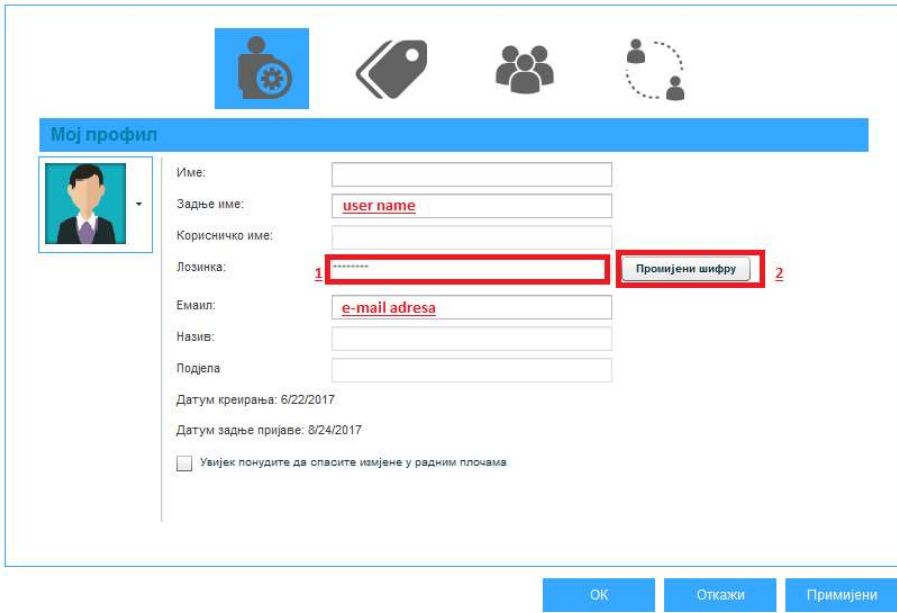
2.6.8. Save As, Reload

Функционалност Save As имају само регистровани корисници и с њом могу у свој приватни фолдер да сачувају прилагођене радне плоче.

Функционалност Reload имају сви корисници и с њом поново освјеже/учитају радну плочу с иницијалним подацима и структуром радне плоче.

2.6.9. Измјена лозинке и података о кориснику

Ову функционалност имају само регистровани корисници, гдје се кликом на назив корисника у горњем десном углу отвара прозор за администрацију података пријављеног корисника, као на следећој слици:

Пасворд се мијења тако што се у поље означено с 1 упише нови пасворд те се кликне на дугме означено с бројем 2 „Edit Password“ након чега се кликне на дугме „Apply“ и „OK“.